

به رغم وضع قوانین جدید، مشکل «مهریه» همچنان پابرجاست

گرفتار در بهای متلاطم سکه و بی پولی مردان

ریحانه جولایی

از زمانی که پادمان می آید گفته اند «مهریه را که داده و که گرفته» اما واقعیت با گفته ها و شنیده ها تفاوت زیادی دارد و بسیاری از مردان به خاطر این موضوع راهی زندان شده اند یا دست کم بخشی از پس انداز و زندگی خودشان را از دست داده اند. آمارها می گویند در حال حاضر ۲۵۰۰ مرد ایرانی به دلیل ناتوانی در پرداخت مهریه در حبس هستند.

در شرایطی که زنان هیچ قانون حمایتی ندارند، مهریه تنها سلاحی است که زنان برای حفظ و نگهداری زندگی می توانند از آن استفاده کنند و مثل بقیه موارد از چشم و هم چشمی دور نمانده است. مهریه های بالا و تعداد سکه های نجومی و همسرانی که روزهای ابتدایی داغ هستند و زیر بار هر گونه درخواستی می روند دلیلی شده تا امروز وضعیت مهریه در ایران به یک بحران تبدیل شود.

قصه مهریه های بالا، این روزها با بالا رفتن بی رویه قیمت طلا و سکه پرغصه تر هم شده است. طوری که در همین روزهای گرانی، حدود هزار نفر به آمار مردان زندانی مهریه اضافه شده است. حالا پرسشی که در این بین مطرح می شود این است که مقصر اصلی این وضعیت کیست؟ زانی که از نظر خودشان حق طبیعی شان را مطالبه می کنند، مردانی که به همسران خود اعتماد می کنند و مهریه ای بالاتر از توانشان را می پذیرند یا حاکمیت و قانونی که برای این اوضاع آشفته راهکار درست و درمانی ندارد؟

زندانیان مهریه: تر تبه دوم
زندانیان غیر عمد

آمار کشوری می گوید که زندانیان

مهریه بعد از زندانیان چک برگشتی، رتبه دوم زندانیان غیر عمد در کشور را دارند. سال ۱۳۹۱ قانونی تصویب شد که بسیاری از مردان گرفتار بدهی مهریه را خوشحال کرد. طبق این قانون اگر مردی مهریه بالای ۱۱۰ سکه را پذیرفته و توانایی مالی پرداخت آن را نداشته باشد، به زندان نمی رود و فقط میزان ۱۱۰ سکه جهت بازپرداخت برای او قسط بندی خواهد شد. این قانون در سال ۱۳۹۱ موجب نجات بسیاری از آقایان از زندان شد، اما خیلی ها معتقدند این میزان تعیین شده هم برای خیلی ها زیاد است و قسط بندی آن به مرد فشار مالی می آورد. از آن طرف با بالا رفتن قیمت سکه در ماه های اخیر اگر بر فرض مردی موظف بود ماهی یک سکه به عنوان مهریه به همسرش پرداخت کند، این رقم برای او یک میلیون تومان هزینه داشت، اما حالا قیمت سکه ۵ برابر شده و او هم باید ۵ میلیون تومان پرداخت کند. همین وضعیت باعث شده تا این روزها دادگاهها پر از پرونده های «درخواست تعدیل» باشند. درخواستی که مرد طی آن از دادگاه می خواهد تا با بررسی مجدد وضعیت مالی اش تأیید کند که توانایی پرداخت مقدار مشخص شده از مهریه را در ماه ندارد و رقم آن را برایش کمتر کند. این در حالی است که بنا بر روایات دینی مهریه حق طبیعی زن است و مرد باید آن را در هنگام عقد به زن بپردازد.

۹۵ درصد مردان توان پرداخت مهریه را ندارند

حالا آمارهای گویند بیش از ۹۵ درصد مردان توانایی پرداخت مهریه را ندارند. این روزها یکی از مسائل مطرح شده درباره مهریه دستور العمل جدید قوه قضائیه مبنی بر بازنگری پرونده زندانیان مهریه و حبس زدایی از آنان است که این دستور العمل در

جامعه تبعات فرهنگی خواهد داشت، چرا که دیگر دختران برای ازدواج، مردانی که تمکن مالی کمی دارند را انتخاب نمی کنند و این ریسک را نخواهند کرد، زیرا اگر مرد تمکن مالی پرداخت مهریه را نداشته باشد، در صورت تشخیص افسار زندانی خواهد شد و این یعنی فرهنگ ازدواج با چنین دستور العمل هایی در آینده تغییر پیدا می کند.

بر اساس قوانین جمهوری اسلامی چنانچه مهریه در زمان عقد معادل ۱۱۰ سکه باشد طبق قانون توانایی مطالبه آن را دارد و مشمول قانون محکومیت های مالی می شود، در صورت عدم پرداخت دادگاه می تواند طبق درخواست زن حکم بازداشت مرد را صادر کند، حال اگر مهریه بیش از ۱۱۰ سکه یا معادل آن در نظر گرفته شود در رابطه با مازاد آن تنها توانایی مالی مرد ملاک پرداخت قرار می گیرد، به طوری که در صورت عدم توانایی مرد مهریه بیش از ۱۱۰ سکه مشمول محکومیت های مالی در ایران قرار نمی گیرد و برای مرد حبس در پی ندارد.

شرط ضمن عقد: جایگزینی مناسب برای مهریه

خوب می دانیم که پس از ازدواج یک سری حقوق از زنان سلب می شوند. از جمله این حقوق می توان به حق اشتغال، حق اولاد، حق تحصیل و یا حق سفر و خروج از کشور اشاره کرد. راهکار بهتر برای حل بحران مهریه این است که زنان در هنگام ازدواج به جای مهریه های سنگین که حالا پرداخت آن هم به صورت قسطی انجام می شود، حقوق اولیه خود را که به واسطه ازدواج سلب می شوند به دست آورند.

شرط ضمن عقد می تواند شامل هر خواسته مشروع، معقول، مشخص و معینی باشد بنابراین برابر ماده ۱۱۱۹

اگر مهریه ندارید، بخوانید

تا به حال شده با کسی مواجه شده باشید که در پاسخ به این پرسش که مهریه ات چقدر است گفته باشد مهریه ای ندارم؟ از سوی دیگر کم نیستند زنان و دخترانی که به دلایل مختلف مانند اجبار به ازدواج، هزینه شدن برای خون بهامخالفت خانواده به ازدواج یا به دلیل دیگری از حق مهریه چشم پوشی می کنند و بدون درج شدن رقمی در عقدنامه، به عقد دیگری در می آیند. بسیاری از مادر این موارد نگران می شویم که اگر به هر دلیلی زن در زندگی مشترک شکست خورد یا حق و حقوقی از زندگی نخواهد داشت یا شاید به این فکر کنیم خوش به حال این مردان که بدون پرداخت هیچ گونه توانی از یک زندگی مشترک بیرون می آیند. بسیاری از مانی دانیم در این شرایط قانون از این زنان حمایت های لازم را به عمل می آورد.

کسانی که تصمیم به ازدواج می گیرند، باید بدانند که اگر در عقد مهریه ای برای آن تعیین نشود، در هر صورت به آن ها مهریه تعلق می گیرد، که این مهریه «عندالمطالبه» هم هست. در این میان برقرار شدن رابطه میان زن و مرد نیز در میزان و رقم مهریه مؤثر است. به عبارتی اگر جدایی قبل از رابطه زناشویی باشد، مهریه به توجه به وضعیت مالی مرد محاسبه می شود که «مهرالمعتاد» نام دارد. اگر جدایی بعد از رابطه زناشویی باشد، رقم مهریه متناسب با زمانی است که اطراف عروس هستند، این افراد شامل خواهر، افراد آشنا و نزدیکان عروس می شوند. این مهر را «مهرالمثل» می نامند.

زنگی ممنوع!

یکی دیگر از موضوعاتی که در سال های گذشته و حتی امروز در برخی پرونده ها رخ می دهد دور زدن قانون برای پرداخت نکردن مهریه همسر بود. راهکار دور زدن قانون ساده است، مردها برای فرار، مال خود را به سرعت به نام یکی از نزدیکان زده و در دادگاه ادعا می کنند مالی برای پرداخت مهریه زن ندارند. اما قانون مدتی است که این راه را بسته است، آقایان باید بدانند که بر اساس قوانین مهریه نمی توانند از زیر بار ندادن مهریه به همسرشان شانه خالی کنند و اگر

کسانی که تصمیم به ازدواج می گیرند، باید بدانند که اگر در عقد مهریه ای برای آن تعیین نشود، در هر صورت به آن ها مهریه تعلق می گیرد، که «عندالمطالبه» هم هست. سطح رابطه میان زن و مرد نیز در میزان و رقم این مهریه مؤثر است

مالی داشته باشند و قبل از اقدام به طلاق همسرشان به نام افراد دیگر به خصوص نزدیکانشان بزنند، طبق ماده ۲۱۸ قانون مدنی معامله باطل شده و به مرد برمی گردد.

برای مثال اگر زن و شوهری اختلاف پیدا کنند و زن به ثبت و یادادگاه مراجعه کرده و مهریه اش را طلب کند، در همین فاصله شوهر، خانه را با معامله ای به نام یکی از نزدیکانش مانند خواهر یا مادرش منتقل کند این معامله را می توان صوری فرض کرد، به این دلیل که شخص مورد معامله از نزدیکان است و امکان اینکه در واقع معامله ای شده باشد، خیلی کم است و چون اختلاف میان زن و شوهر هم در همین زمان واقع شده است، قانون احتمال می دهد که مرد برای امتناع از پرداخت مهریه، این کار را کرده و برای بستن راه فرار مرد، معامله را صوری تصور کرده و آن را باطل می کند.

مهرم حلال، جانم آزاد

در آخر اینکه وقتی زندگی شیرین باشد تنها چیزی که معنا ندارد بحث مهریه است، هنگامی هم که زندگی تلخ و عرصه بر طرفین تنگ می شود باز هم مهریه مفهومی ندارد و در واقع پای بست محکمی نیست که بتوان به آن تکیه کرد، آن چیزی که مهم است، تفاهم است، زنی که آرامش و امنیت جانی ندارد حاضر است رقمی هم بپردازد تا بتواند جدا شود، مردی هم که به هر دلیلی دیگر توان ادامه زندگی با همسرش را ندارد به هر قیمتی حاضر است مهریه را بپردازد تا بتواند زندگی مشترک را رها کند. مهریه پشتوانه ای برای زن و مرد نیست، این روزها طلاق قبح خود را از دست داده و هیچ کس به خاطر بالا بودن رقم مهریه وقتی در تنگنا است، حاضر به ادامه زندگی نیست و به هر قیمتی حاضر است جدا شود و مهریه معنا و مفهومی در ادامه زندگی مشترک ندارد. در حدود ۷۰ درصد پرونده های طلاق مهریه بخشیده می شود، آنچه در ثبات و بقای زندگی مشترک اهمیت بالایی دارد، تفاهم و دوست داشتن است، زیرا در بیشتر پرونده ها زنان مهریه خود را می بخشند یا در نهایت به ماهی یک ربع سکه رضایت می دهند.

از گوشه و کنار

بافزایش وام ازدواج جوانان راه به دهکار بانکی تبدیل می کنیم

معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان گفت: در حوزه های وام مسکن و وام های دیگر اگر کسی وام خود را در قبال دریافت مبلغی می فروشد، زیاد نگران کننده نیست و می توان نگاه اقتصادی به آن داشت. اما در حوزه وام ازدواج بحث هویت مطرح است و نباید اجازه دهیم هویت انسان ها معامله شود. به گزارش ایلنا، محمد مهدی تندگویان در جلسه ای با مسئولان بانک مرکزی برای بررسی و تحلیل شرایط فعلی وام ازدواج و رسیدگی به مشکلات و شکایات بیان کرد: به گفته مسئولان بانک مرکزی در سال ۹۸ تاکنون حدود ۱۳۰ هزار میلیارد ریال وام ازدواج به ۴۱۵ هزار متقاضی پرداخت شده است و ۲۱۰ هزار نفر نیز در صف دریافت این وام هستند. مسئولان بانک مرکزی مطرح کردند که متقاضیان در یافت وام ازدواج در صورت نداشتن ضامن معتبر می توانند از ضمانت ملکی برای این موضوع استفاده کنند. او با بیان این که طبق آمارها افزایش وام ازدواج کمکی به افزایش ازدواج نکرده است، اضافه کرد: سال گذشته و امسال با وجود افزایش چشمگیر وام ازدواج در ثبت کرد: این آمار نشان می دهد افزایش ازدواج نیازمند راهکارهای دیگری از جمله اشتغال ایمن، مسکن ارزان، انجام کارهای فرهنگی و تمییز نگرش جوانان به مقوله ازدواج است بنابراین با افزایش وام ازدواج عملاً جوانان راه به دهکار بانکی تبدیل می کنیم.

جزئیات بدهی ۶۹ هزار میلیاردی شهرداری تهران

رئیس کمیته بودجه شهرداری تهران با اعلام بدهی ۶۹ میلیارد تومانی شهرداری تهران گفت: مدیریت شهری فعلی، در حال پاس کردن چک های صادره دوره مدیریت قبل است. به گزارش ایسنا، مجید فراهانی در مورد میزان دقیق بدهی شهرداری تهران بر اساس آخرین بررسی ها، اعلام کرد: بر اساس گزارش شهردار تهران که به تفکیک ارائه شده، جمع کل بدهی شهرداری تهران ۶۹ هزار میلیارد تومان است که بیشترین حجم بدهی ها که حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان می شود، به بانکها و مؤسسات بانکی مربوط می شود. او با بیان اینکه بدهی به سازمان مالیات، تأمین اجتماعی، اشخاص حقیقی و حقوقی و... در مراتب بعدی بیشترین بدهی های شهرداری تهران قرار دارند، افزود: جمعاً با احتساب بدهی بانکها، رقم کل بدهی شهرداری ۶۹ هزار میلیارد تومان می شود. این نشان می دهد که مدیریت شهری فعلی، در حال پاس کردن چک های صادره دوره مدیریت قبل است؛ چرا که پروژه ها را در حالی پیش بردند که پولش را ندارند و حالا مدیریت شهری جدید باید بدهی ها را پرداخت کند. فراهانی با بیان اینکه گزارش خزانه دار شورانیز نشان داد که چهار ماه اول سال، رشد پرداخت بدهی ها از یاد بوده است، ادامه داد: این در حالی است که علیرغم کسری ۱۰ درصد کسری بودجه، بیشترین رشد پرداختی در حوزه دیون بوده که ۱۸۰ درصد پرداخت شده و نشان دهنده عزم مدیریت شهری برای پرداخت دیون است.

مجازات ازدواج اجباری کودکان، حبس است

معاون وزیر دادگستری و دبیر مرجع ملی کنوانسیون حقوق کودک درواکنشی تند نسبت به ازدواج های زودهنگام و کودک همسری گفت: کسانی که در این زمینه مشارک داشتند از جمله عاقد یا دفتر خانه ازدواج که چنین ازدواج هایی را ثبت می کنند، قابل تعقیب کیفری هستند و قانون گذار مجازات حبس برای آن در نظر گرفته است.

به گزارش ایرنا، محمود عباسی ادامه داد: طبق قوانین موجود، اگر دختری یا پسری برای ازدواج کمتر از ۱۵ سال داشته باشند، باید حکم رشد از سوی دادگاه صادر شود، ازدواج کودکان کمتر از سن بلوغ و رشد، بدون حکم رشد از سوی محکمه صالحه غیر قانونی و قابل تعقیب کیفری است.

به سطح فعلی شاید بتوان مشکل این تراوشات را تا حد زیادی به صورت موقت حل کرد. مسئله مهم دیگر در این بازدید که برای اینجانب تعجب آور بود، وجود ساخت وسازهای بسیار در این پهنه لغزشی و همچنین فاصله بسیار نزدیک سد باروستای حسین آباد کالیپوش بود. این روستا دقیقاً در مجاورت شمالی سد و در فاصله چند صد متری آن قرار گرفته است. عموماً به خاطر خطر رانش زمین در پهنه های لغزشی، ساخت وساز در این پهنه ها ریسک بسیار بالایی دارد و مجوزهای داده شده برای ساخت وساز باید پس از کارهای دقیق کارشناسی و اجرایی جهت تثبیت شیبها صادر شود. اینکه چه کسانی و مطابق با چه اصولی مجوز ساخت وساز در این پهنه های لغزشی فعال را داده اند و چگونه سد کالیپوش در این موقعیت خطرناک و دقیقاً در مجاورت روستا جایی شده است جای پرسش بسیار جدی دارد. این ها پرسش هایی است که پاسخ به آن ها در آینده می تواند معماری پیچیده سد کالیپوش و تأثیر آن بر زندگی مردم روستای حسین آباد کالیپوش در پایین دست سد را بیش از گذشته روشن سازد. آیا سد کالیپوش نیز هم ریف نام هایی مانند گوتوند و سد استقلال میناب خواهد شد؟

نسبت می دهند که مسبب این تراوشات بوده اند. تعدد بسیار فراوان این تراوشات آن هم در فصل تابستان این ظن افراد محلی که منبع آن هاناشی از نفوذ آب سده دامنه لغزش است را بیش از گذشته تقویت می کند. پدیده ای که در اصطلاح علمی سی پیژ (seepage) نامیده می شود. این تراوشات می تواند به عنوان یک عامل تحریک کننده مهم باعث تشدید فعالیت این پهنه لغزشی به دنبال بارش های برف و باران اواخر اسفند سال گذشته شده باشند.

نکته بسیار نگران کننده بعدی، فارغ از منبع تراوشات، تداوم آن ها بود که در این بازدید زمینی به وضوح قابل رؤیت بود. وجود این تراوشات بدین لحاظ خطرناک است که با نزدیک شدن فصل بارش های پاییزی می تواند دوباره به عنوان یک محرک خارجی فعالیت زمین لغزش را تشدید کرده، و حتی دامنه تأثیرات و خرابی های ناشی از رانش زمین را به مناطق دیگر روستا گسترش دهد. لذا اقدام جدی در جهت برخورد هر چه سریع تر با این پدیده و پیدا کردن راه حل مناسبی جهت کاهش نفوذ آب به پهنه لغزشی ضروری به نظر می رسد. به عنوان مثال با کمتر کردن تراز سطح آب سد کالیپوش نسبت

سیل رفت، زمین لغزش آمد

مهدی معتن، استاد دانشگاه لایپتینز هانوفر آلمان

روستای حسین آباد کالیپوش با جمعیتی بالغ بر ۴۰۰ نفر یکی از بزرگ ترین روستاهای استان سمنان است که در مرز استان سمنان و گلستان در فاصله تقریبی ۱۱۰ کیلومتری شمال شرقی شهرستان شاهرود و ۵۰ کیلومتری شرق گنبد کاووس قرار دارد.

قسمت اعظمی از این روستا در یک پهنه لغزشی در مجاورت شمالی سد کالیپوش قرار دارد. این سد در اواخر دی ماه ۹۱ با حضور رئیس جمهور وقت آن دوران با هدف تأمین آب شهرهای میامی، شاهرود و روستاهای اطراف آن آبگیری شد. پهنه لغزشی مجاور سد در بهار ۹۸ فعال شد به گونه ای که در اثر آن بیش از ۲۰۰ ساختمان اعم از خانه های روستایی، سالن ورزشی و مدرسه دچار تخریب اساسی شد. مشاهدات اولیه سنجش از دور ماهواره ای که توسط مرکز تحقیقات علوم